

Bilo je dosti dela in le malo zabave

Zapis po pripovedovanju

Angela je bila rojena leta 1928 v Vodicach pri Ljubljani. V družini je bilo pet otrok. S starši se je leta 1930 preselila na Jesenice, kjer so živeli v stanovanju pri Leskovic na Javorniku. Tam so imeli gostilno. Drugje jih niso hoteli vzeti na stanovanje, ker je bilo pet otrok. Mama je ob večerih, ko so gostilno že zaprli, čistila prostore in tako zaslužila kakšen dinar. Oče je bil tesar in je delal v železarni pri plavžu. Pred njimi so se na Jesenicah zaposlili že trije očetovi bratje. Ker so bili iz bajtarske družine, so si morali poiskati delo. Z Javornika so se preselili v stavbo nekdanjega mlina na Stari Savi, kjer so si uredili majhen in skromen dom. Na te čase ima zelo lepe spomine.

Spodaj v mlinu sta bili dve stanovanji. V enem so stanovali Šrancovi, v drugem pa Belčevi. Imeli so kuhinjo, vežo in en »cimer«. Brat Ivan je ležal v kuhinji, ostali štirje pa v sobi na pogradu. Otroci so bili pridni in so morali tudi kaj zaslužiti, saj je kruh »večkrat spal« (ga ni bilo). Ko je bil na Stari Savi sejem, sta z bratom Stankom z vozičkom šla na postajo in kramarjem pomagala voziti njihovo kramo. Kar sta zaslužila, sta dala mami. Štanti so bili vse od Vilmana do Hermana. Na cesti pred mostičkom čez rake je imela Žvanova trafiko.

Ob božiču je ata postavil jaslice. Ker je bil tesar, je tudi v Kleinovi hiši pri apnenici postavil do stropa visoko smreko. Nanjo so navezali bombone, piškote in celo cigarete. Na tepežni dan, ko sta z bratom hodila od hiše do hiše, so ju pri Kleinovih povabili k sebi. Obrala sta bombone in piškote z jelke ter jih odnesla domov, da so se lahko vsi sladkali.

Tudi na graščinskem vrtu, kjer je bilo igrišče za tenis, sta uradnikom in njihovim

Jožefov sejem na Stari Savi okoli leta 1939, foto Slavko Smolej, fototeka GMJ

otrokom pobirala žogice in za to dobila nekaj drobiža. Oče jim je našagal in nasekal drva. Vrtnar jima je dovolil, da sta z bratom pobirala sadje s tal, iz katerega je potem mama skuhala marmelado.

Med vojno so brata, partizana Vinka, ubili domobranci na Turjaku, sestra Mici pa je padla kot partizanka. Angela se spominja, kako sta starša jokala z njunima fotografijama v rokah. Starejši brat Ivan pa je bil prisilno mobiliziran v nemško vojsko. Ko se je vrnil domov, je bil tako ušiv, da je moral najprej sleči vse cunje. Nato ga je mama skopala v čeburu, ata pa vsega obril. Šele potem je lahko vstopil v stanovanje. Po teh izgubah ju mama z mlajšim bratom ni več pošiljala v cerkev k maši.

Takoj po končani vojni se je Angela kot sedemnajstletno dekle zaposlilo v železarni. Ves čas je delala na personalnem oddelku. Ker je bil pri hiši še Polde, ki je prej vasoval pri sestri Mici, se je kar pričakovalo od Angele, da ga bo po sestrični smrti vzela za moža. Tudi mama ji je dala komando: »Ti ga boš poročila!«, pa čeprav je bil kar 16 let starejši od nje. In tako se je moralo zgoditi, čeprav ga ni nič kaj marala. Njen mož je bil kot kontrolor in delovodja prav tako zaposlen v fabriki. Ker je bil harmonikar, ga ob večerih velikokrat ni bilo doma, saj je hodil igrat po raznih veselicah. Nato so se jima rodili trije otroci, a sta dva takoj umrla, tako da je Angeli ostala le hčerka. Mož je kupil motor in potem avto. Včasih je bil tako »nažokan« (vinjen), da ga je sama morala pripeljati domov. V službi v železarni ji je bilo lepo, saj je tam res uživala. Klicali so jo Angelca, doma pa Angela. Vedno je bila prijazna, zato so jo imeli vsi radi. Pri možu ni nič »prišparala«. Šele kot vdova je zares zaživela in se znala tudi zabavati. Že upokojena je zaslužila kot receptorka na Debelem rtiču in se s prijateljico vozila v Šmarješke toplice. Desetletja nazaj je njena mesečna pokojnina zadostovala za plačilo dvotedenskega bivanja v toplicah, danes pa bi le še za pet dni toplic. Svoje spomine je Angela strnila v rek: »Prijatelje lahko izbiraš, žlahte pa ne, zato je ali dobra ali pa slaba.«

Sestrične (druga z leve Angela Ferjan, tretja Angela Podlesnik) leta 1965, last A. Ferjan